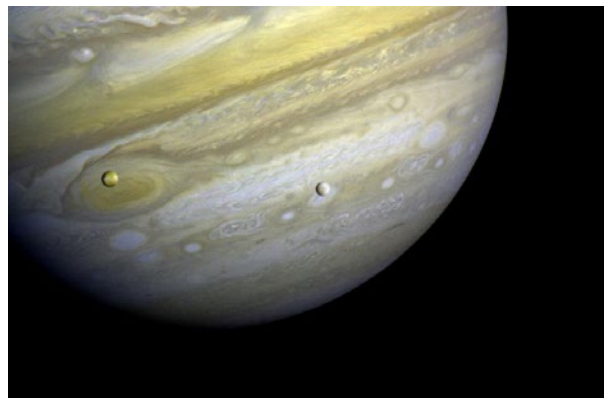

A VOYAGER-1 A JUPITERNÉL

Harmincnyolc éve ezen a napon érte el a Jupitert a Voyager-1 nevű űrszonda, a Voyager-szondapáros első tagja. Naprendszerünk legnagyobb bolygóját megközelítve a Voyager-1 összesen 19.000 fényképet készített róla és a holdjairól. Bár a Jupitert hosszú ideje vizsgálták rengeteg távcsővel, valamint két űrszondával is, a Voyager-szondák sok új információval szolgáltak az óriásbolygóról.

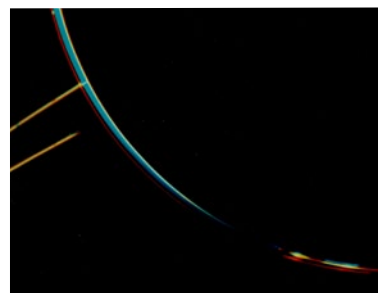
A földi távcsövek eddig nem látták, de a szonda felvételeiből kiderült, hogy a Nagy Vörös Folt – mely a legnagyobb vihar, ami a Jupiteren tombol – az óramutató járásával ellentétes irányban forog. Az űrkutatók számára azonban nem ez volt a legnagyobb meglepetés, mellyel a Voyager-1 szolgált. A legmeglepőbb a bolygó egyik holdja, az Io volt, melyről kiderült, hogy vulkanikus értelemben Naprendszerünk legaktívabb égiteste. Fortyogó felszíne – a nagy hőmérséklet és a folyamatos vulkánkitörések miatt – néhány tízévente teljesen megújul. Legnagyobb vulkánjai a 15 kilométeres magasságot is meghaladják és több száz kilométer magasra dobják ki az izzó lávát.

A Voyager-1 a Jupiter többi holdját is megvizsgálta. Lefotózta az Europa felszínét borító jégpáncélt (mely alatt meleg vízű óceán hömpölyöghet), de megörökítette a Ganymedes és a Callisto nevű holdjainak árkokkal és kráterekkel tarkított jeges, zord felszínét is.

A Voyager ezen kívül rengeteg újdonsággal szolgált még, mielőtt továbbhaladt volna a Szaturnusz felé. Felfedezett egy nagyon halvány gyűrűt a Jupiter körül, villámításokat detektált a Jupiter felhőzetében, de két apróbb holdat is észlelt a Jupiter körül, a Thebe-t és a Metis-t.

Mielőtt a Voyager-1 folytatta volna az útját a Szaturnusz felé, a Jupiter még tett a szondának egy „szívességet”: a bolygóhoz közel elhaladó szondát a Jupiter gravitációs ereje továbbperdítette következő úti célja felé. Így az űrszonda sokkal nagyobb sebességgel tudott továbbhaladni, hogy a Szaturnusz néhány titkáról is lerántsa a leplet.

Források:

http://www.urvilag.hu/a_titan_hordozoraketak/20040711_csillagkozi_urszondak_1resz175_evenkent_csak_egyszer

<http://solarsystem.nasa.gov/missions/voyager1/indepth>

<http://solarviews.com/eng/vgrfs.htm>

<http://solarviews.com/eng/vgrjup.htm>

<http://solarviews.com/eng/voyager.htm#views>

<http://solarviews.com/eng/io.htm>

<http://voyager.jpl.nasa.gov/imagesvideo/jupiter.html>

Összeállította: Kovács Gergő

AGORA

TUDOMÁNYOS
ÉLMÉNYKÖZPONT
DEBRECEN